

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΕΥΤΑΞΙΑΣ

Ο ακάματος ελύγισε. Ο ακαταπόνητος έπεσε. Αδυσώπητα τον κτύπησε πρωτοχρονιάτικα η μοίρα. Και ο αγαπητός συνάδελφος Νίκος Ευταξίας δεν είναι πλέον μεταξύ μας. Όλη η ζωή του υπήρξε ένας διαρκής αγώνας, μια συνεχής πάλη. Η τύχη από νέον ακόμη του εκληροδότησε, όπως μερικές φορές επιφορτίζει ικανούς ανθρώπους, να αναλάβει πατρικά καθήκοντα και υποχρεώσεις πολυμελούς οικογενείας. Απεδέχθη τον κληρον αυτόν, ανταπεκρίθη εις την σκληράν επιλογήν που του έκαμε η μοίρα η ενίκησε. Ίσως να είναι σπάνιον το φαινόμενον αυτό που είναι όμως αποκλειστικόν ικανών ανθρώπων. Στη ζωή του ο Νίκος Ευταξίας στάθηκε όρθιος, ακλόνητος, χωρίς ανάπαυλα και χωρίς να καμφθεί στα εμπόδια που του παρουσίαζεν το καθήκον. Μόλις ετελείωσε την Νομικήν Σχολήν δια να αντιμετωπίσει τα άμεσα προβλήματά του διορίσθη Αγρονόμος στην περιοχήν της Ηπείρου. Αλλά αυτό δεν ήτο ο προορισμός και φιλοδοξία του. Παρητήθη και άρχισε να δικηγорεί σε μια δεκαετία —του 20— που φημισμένοι τότε παλαιάμαχοι δικηγόροι κρατούσαν τα σκήπτρα του επαγγέλματος και δημιουργούσαν δυσμενές κλίμα για νέους δικηγόρους. Αλλά ο Νίκος Ευταξίας είχε θάρρος και θέλησιν. Ηγνόησεν όλα αυτά και εδέχθη να πολεμήσει και εις την πορείαν της μάχης τους έφτασε, τους ξεπέρασε και εύρέθη εις την πρώτην γραμμήν της δικηγορίας. Η εργατικότητα του ως δικηγόρου υπήρξε παροιμιώδης και η ικανότης του αναμφισβήτητος. Το δικανικόν βήμα το κρατούσε γερά. Οι αγορεύσεις του είχαν ιδιαίτερην ομορφίαν και οι φράσεις είχαν την τέχνην και τον ρυθμόν ουχι τυχαίου ρήτορος. Είχαν όλη την αρμονίαν που κρατούσε αδιάπτωτον το ενδιαφέρον του ακροατηρίου. Αλλά και οι αναμνήσεις που τελευταία εδημοσίευε εις την «Αρτηνή Ευθύνη» είχαν και αυτές την ίδια διηγηματικήν ωραιότητα. Τέτοιεις που κάποτε ο γράφων το θλιβερόν αυτό σημείωμα του έγραψε «γράψε και άλλες Νίκο, είναι τόσο όμορφες που τις διαβάζω δύο και τρεις φορές». Στην πολιτικήν ήτο προσηλωμένος εις το ιδεώδες του Ελευθερίου Βενιζέλου και έπειτα των δημοκρατικών διαδόχων του. Κάποτε από τους τελευταίους επέσθη να λάβει μέρος στον Παπανδρεακόν συνδυασμό που εσχημάτιζε στην Άρταν ο Π. Γαρουφαλιάς. Ήξερε την τύχην του. Σε μια προεκλογικήν περιοδεία μας, κάπου κοντά στη Χώσεψη, διεσταυρώθημεν και μετά τον φιλικόν χαιρετισμόν μας, κάπως απόμερα του είπα: Τι περιμένεις αυτού που πήγες Νίκο; Είναι δυνατόν να επιτύχεις αφού είναι αυτού και ο Γαρουφαλιάς; Μου απάντησε: «Το γνώριζω καλά Μήτσο ότι κάτω από τον πλάτανο (εννοών τον Γαρουφαλιά) δεν μπορεί να φυτρώσει χορτάρι, αλλά έκαμα το χατήρι φίλων». Ήτο αγνός και πιστός στις ιδέες του, προσόντα τα οποία πολύ εκτιμούσα και εγώ. Γι' αυτό κάποια άλλη φορά πήρα την συγκατάθεση του Καραμανλή να του δοθεί μια θέση στον συνδυασμό της ΕΡΕ Άρτας.

Ήτο ικανός αγωνιστής και επίστευα ότι πολλά είχε να ωφεληθεί από την επιτυχίαν του ο τόπος μας. Έφυγα την ίδιαν ημέραν για την Άρταν και το βράδυ εγώ και οι γαμβροί του, τον επέσαμεν να δεχθεί την μοναδικήν αυτήν ευκαιρίαν η οποία του πρόσφερε βεβαίαν την εκλογήν του. Είχε πολλές συμπαθείας, εκτιμήσεις στην κοινωνίαν αλλά και ικανότητα ώστε να μην υπάρξει δυσκολία δια την επιτυχίαν. Δυσκολεύομαι μου είπεν. Πώς θα ιδούν την συμμετοχήν μου στον συνδυασμόν που θα την θεωρούσαν λιποταξίαν από τας παλαιάς τάξεις μας. Υπελόγιζε όπως κατάλαβα τους δεσμούς που είχε με τον καλέλην, κ.λπ. Ο Καραμανλής που είχαν εντυπωσιαστεί από την προβολήν των ικανότητων του, νύχτα με πήρε στο τηλέφωνο να με ρωτήσει το αποτέλεσμα. Του διεβίβασα την άρνησή του. Εστάθη πιστός εις τας αρχάς του και δεν απέβλεψε εις το συμφέρον του.

Και τώρα δεν μπορώ παρά να ενθυμηθώ τα λόγια που έγραφε την 21η Μαρτίου 1987 εις την νεκρολογίαν που έγραψε για τον παλαιό φίλον και συμμαθητήν του Ξεν. Κοτσαρίδαν. «Τώρα —έγραφε— θαρρώ πως ακούω να με φωνάζεις από το γαλήνιον υπερπέρον, πες και άλλα Νίκο μου πες: Πόσα να σου πω ακόμα Φώντα μου, γιατί βιάζεσαι; Σε λίγο θ' ανταμώσουμε και θα τα πούμε όλα, τα καλά και σφάλματα που κάναμε, στον μάταιο εδώ κάτω κόσμο. Πάντως κακό δεν κάναμε κανένα και σε κανένα». Τι σύμπτωσις; Δεν πέρασε ακόμα χρόνος και το μακάβριο αυτό προμήνυμα επαλήθευσε. Ας είναι ελφρό το χώμα που σε σκέπασε Νίκο μου αγαπητέ.

Αθήναι 10 Ιανουαρίου 1988

Δημ. Φ. Καρατζένης

